

Kooste tieto toiminnan tukena – foorumin työpajojen tuloksista

Yhdessä aikuisuuteen – Elämässä Eteenpäin (YEE) -hanke järjestää hankekauden aikana seitsemän yhteiskehittämisen foorumia. Foorumeiden tarkoituksena on syventää tietoa käsiteltävästä teemasta, verkostoitua, jakaa hyviä käytäntöjä ja kehittää käytäntöjä yhdessä kohti toimivampia palveluita.

Työpajat

Kuntien välinen yhteistyö lastensuojelun jälkihuollossa

Työpajassa katsastettiin kuntien välistä yhteistyötä lastensuojelun jälkihuollossa kuntakyselyiden ja kuntakierroksen valossa. Työpajassa jaettiin hyviä käytäntöjä ja pohdittiin valtakunnallisen ohjeistuksen tarvetta.

Työpajassa nostettiin esille haasteita ja hyviä käytäntöjä.

Työntekijöiden vaihtuvuuden nähtiin aiheuttavan ongelmia nuorten kiinnittymisessä palveluun. Hyvänä käytäntönä mainittiin se, ettei oma työntekijä välttämättä vaihtuisikaan nuoren muuttaessa toiselle paikkakunnalle tai jäädessä asumaan sijoituspaikkakunnalle (mikäli tämä on eri kuin kotikunta).

Jos sosiaalityön asiakkuus siirretään nuoren asuinpaikkakunnalle, hyvänä käytäntönä mainittiin asiakassuunnitelman laatiminen yhdessä nuoren kanssa, jolloin voidaan yhdessä pohtia palvelun tarpeita. Myös ennakointi ja asioiden läpi käyminen muuttoon liittyvissä asioissa olisi tärkeää.

Toimivana käytäntönä nousi myös tilanteet, joissa toisessa kunnassa on oltu yhteydessä jälkihuollon työntekijään muualta kuin sosiaalitoimesta, esimerkiksi työllisyyspalveluista aktivointisuunnitelman tekemisen tiimoilta, jolloin tuttu työntekijä pystyy toimimaan perustelijana nuoren puolesta, jos nuori ei esimerkiksi pystyisi tekemään tiettyjä työtehtäviä.

Nuorelle on vaikeaa järjestää perustason palveluohjausta toisessa kunnassa ilman, että yhteistyö kaatuu heti alkuunsa kustannuskysymyksiin, tai kieltäytytään antamasta ohjaavaa palvelua kokonaan. Jälkihuolto-oikeus voi siis pahimmassa tapauksessa rajata pois kotipaikkakunnan palvelua, jossa olisi tietämystä palvelujärjestelmästä. Hyvinä on koettu ne tilanteet, joissa nuori kiinnittyy

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

oman paikkakuntansa palveluihin ilman tietoa jälkihuollosta. Ohjaamon kaltaiset matalan kynnyksen palvelut on olleet tärkeitä yhteistyötahoja tämän kaltaisissa tilanteissa.

Taloudellinen tuki aiheuttaa kuntien välillä epäselvyyksiä, ja tähän kaivattaisiin yhteneväisiä ohjeita. Taloudellisen tuen osalta on vaihtelua siitä, miten tuki on järjestetty. Joissain kunnissa ei ole erikseen lastensuojelun jälkihuollon taloudellista tukea, vaan kaikki tulee ehkäisevänä toimeentulotukena, ja joissain tahoissa taas katsotaan olevan erikseen jälkihuollon taloudellinen tuki ja ehkäisevä toimeentulotuki, joka on osa peruspalveluja ja kaikille paikkakuntalaisille samanlainen palvelu. Hyvänä käytäntönä ja ratkaisuna tähän oli yhdellä paikkakunnalla keskittää kaikki muissa paikkakunnissa asuvien jälkihuoltonuorten taloudellisen tuen päätökset yhdelle henkilölle, johon nuoret voivat suoraan olla yhteydessä.

Nuorten osallisuus

Työpajassa jaettiin kuntakyselyiden tuloksia nuorten osallisuudesta lastensuojelun jälkihuollosta ja kotoutumisen tukitoimissa. Työpajassa käsiteltiin yhteisesti hyviä käytäntöjä nuorten osallisuuteen liittyen ja pohdittiin, millaiset rakenteet mahdollistaisivat nuorten osallisuuden.

Nuorten osallisuuden toteutumisessa nähtiin, että nuoren omassa asiakkuudessa osallisuus tulisi olla rakenteissa siten, että nuorta ei erikseen tarvitse kysyä mukaan. Tärkeänä nähtiin myös se, että asiakkaalla ja toisaalta myös työntekijällä olisi riittävästi tietoa. Tiedon lisääminen on osaamisen edellytyksenä. Nuoren tarve ja saatavilla olevat mahdollisuudet eivät aina kohtaa. Kun tehdään suunnitelmia, niin ollaan tietoisia eri mahdollisuuksista.

Jokainen kohtaaminen nuoren kanssa on tärkeä. Kunniointi ja arvostus nuoren näkemyksiä kohtaan, siltä pohjalta lähtisi aina työskentely. Kysytään ja kuunnellaan mitä nuori tuottaa. Työntekijä tarvitsee osallisuuteen kannustavat tilat, esimiestason tuen, työyhteisön yhteisen tahtotilan ja asennoitumisen ja lisää työkavereita jakamaan asiakasmääriä. Tilat, jotka on mukavat ja voidaan kohdata myös muualla. Esimiehen kannustus kiirettömään kohtaamiseen.

rohkeus ottaa vastaan uusia työmenetelmiä ja kokeilla uusia juttuja. Uskaltaa ottaa vastaan esimerkiksi systeemistä työtettä tai käyttää FIT mittaria. Systeemisyyt tuo nuoren ympärille verkoston. Nuoren ja nuoren lähipiirin osallisuus.

Ei valmiiksi tehtyjä asiakassuunnitelmia vaan se tehdään yhdessä nuoren kanssa.

Asiakassuunnitelmalla on ennen vanhaan myös rajoitettu tapaamisia eli käytetty väärinkin.

SeAMK

SONet BOTNIA

LASTENSUOJELUN
KEHITTÄMISYHTEISÖ

Diakonissa-
laitos

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Kunta-järjestöyhteistyö ilman huoltajaa maahan alaikäisenä tulleiden nuorten tukitoimissa

Työpajassa koottiin tietoa kotoutumisen tukitoimien kehittämiseksi osana YEE-hankkeen kehittämistyötä. Helsingin yliopiston sosiaalityön käytäntötutkimusjakson opiskelijat keräsivät työpajasta aineistoa oppimistehtäväänsä varten. Työpaja nauhoitettiin osaksi oppimistehtävän aineistoa. Aineistoa hyödynnetään oppimistehtävässä anonymisoidusti.

Työpajassa keskusteltiin kolmannen sektorin hyödyntämisestä alueilla. Käytännöt olivat vaihtelevia, eroja oli esimerkiksi siinä hyödynnettiinkö järjestöjen tarjoamia ostopalveluita vai maksutonta toimintaa. Haasteena nähtiin se, että järjestöjen toiminta toteutuu usein hankkeina, jolloin toiminta ei ole pysyvää vaan päättyy hankekauden jälkeen.

Järjestöt tarjoavat alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleille nuorille tukea esimerkiksi asunnon hakemiseen, opiskeluun (esimerkiksi läksyapu), työnhakuun, suomen kielen opetteluun ja sosiaalisiin suhteisiin. Tarjolla on myös virka-ajan ulkopuolella olevaa toimintaa ja kummiperhe- tai tukiperhetoimintaa.

Työpajassa nousi esiin, että suurin tarve on vapaa-aikaan sijoittuvalle toiminnalle ja psykososiaalista hyvinvointia tuottavalle toiminnalle.

Työpajassa tuotiin esiin myös kehittämisideoita. Jalkautuvalle työlle ja virka-ajan ulkopuolinen työ, nähtiin tärkeänä. Koulunkäynnin tukea toivottiin kehitettävän, jotta nuori ei tipu koulutuksesta. Järjestötoiminnassa nähtiin mahdollisuus tuoda nuoria yhteen suomalaisten nuorten kanssa. Harrastus- ja kulttuuritoimintaa toivottiin lisää. Kaivattiin myös lisää tietoa tarjolla olevista palveluista. Tiedon vaihtamisessa yhtenä ratkaisuna olisi yhteistyöpalaverit kunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden välillä. Näin voitaisiin koota tietoa ja luoda verkostoja paikkakunnan järjestötoiminnan ja viranomaisten välillä.

SeAMK

SONet BOTNIA

LASTENSUOJELUN
KEHITTÄMISYHTEISÖ

Diakonissa-
laitos

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

